

1. P E A T Ü K K

SEPTEMBER 1905
HAMPSHIRE, INGLISMAA

Jesse James Prescott, kes ei kannatanud banaanide, hobuse-sõnniku, suitsu ja soolase õhu lehka, tõmbas punase kaelaräti ninale. Ta venitas õlgu, mis olid nii pikalt voodrilaudade vastu nõjatumisest kangeks jäänud ja heitis vihase pilgu kollaste kobarate poole, mis tilpnesid tema pea kohal. Vastikud asjandused. Kui ta kord banaani maitstes, ajas see ta öökima. Mis tal arus oli, kui käis kohtumispaijana välja Snooki puuviljaleti? Tõsi, saabuva laeva siginas-saginas oli lähima puuviljakaupmehe eksootiliste viljade väljapanek silmatorkav teetähis, mis ei võinud kellelegi märkamatuks jääda. Aga see põrgulik hais ...

Jesse kergitas kaelaräti serva ja sülgas tänavale. Vankrid logisid mööda ja Jesse lipsas napilt ilusa kõrbi Belgia tõugu veohobuse läikiva kabja eest kõrvale. Ta oli siin piisavalt häid hobuseid näinud, et kaaludagi paikseks jäämist. Aga see muudaks kõik keerulisemaks. Parem plaanile kindlaks jääda.

Jesse sirutas jälle selga ning samal hetkel nõotas voorimees oma rakendi mööduva trammi eest turvaliselt mööda, kuid otse päevi näinud rummivaatide virna otsa. Jesse norsatas naerda.

„Andestust, poja, ega sul tuld ole pakkuda?“

Jesse pööras pea välkkiirelt ringi, käsi haaramas kolmekümne kaheksase järele, mis oli tal kuue sisetaskusse pistetud. Vennike seisis mõni meeter eemal kõnniteeserval. Jesse polnud tema tulekut märganudki.

„Vabandust, ega's ma taht sind ehmatada,“ ütles võõras habemik sellise aktsendiga, mis ajas Jessele koduigatsuse peale. Vildaka mui-gega kergitas keskealine mees viiesendist sigarit. „Ainult tuld vaja.“

Jesse tõmbas käe varjatud revolvri juurest ära ja kõkutas närviliselt. Kuidas ta võis nii juhm olla? Oleks end äärepealt paljastanud.

„Ikka, mul peaks kusagil tikud olema.“

Püksitaskuid patsutanud, tõmbas ta välja kusagilt näppu jäänud lõvipildiga tikutoosi. Kui ta selle mehele ulatas, märkas ta umbes kümneaastast poisikest, võidunudvalge juus ühe silma ees rippu, endast poole nooremat tedretähnilit tüdrukut kättpidi rahva vahelt läbi sikutamas. Plika, kelle pärani silmad heitsid kaasreisijate kaile pillutatud pagasi- ja kaubavirnadele ärevaid pilke, kopperdas talle järele. Vennike sai sigari põlema ja võttis paar kiiret mahvi, lastes suitsupahvakad huulte vahelt välja.

„Ole meheks, kauboi.“ Vennikese lai naeratus paljastas esihambas väikese tække. Mees kukutas õlalt puldankoti, et tikutoos tagasi Jessele anda. Too, keda nimekaim Jesse Jamesiga võrdlemine tavaliselt ei häirinud, tundis end järsku narrilt ja sikutas kaelarätiku ebakindlalt näo eest ära.

„Asi on banaanides, kas teate. Milline jõle läpatis.“ Jesse näitas näpuga üles.

„Pole neid elu sees korraga nii palju näinud, kindel see,“ kommenteeris vennike ning hõikas ja lehvitas siis möödujate peade kohalt lastele: „Tulge siia!“

„Sa oled ise Ühendriikide mehi või?“ uuris Jesse.

„Jah, Kentuckyst. Just saabusime. Need siin on mu põngerjad.“ Lapsed surusid end isa jalge vastu. Mees pani käe ümber plika-tirtsu õlgade, piidles plekki tema kulunud satsilisel kleidipassel ning sasis poisi katmata pead. „Kaotasid jälle mütsi ära, Sammy?“

Poiss langetas pilgu jalgele ja pomises midagi. Tundes piinlikkust poisi pärast, kelle sorakil, ebaühtlaselt nüsitud juuksed polnud ilmselt juba päevi mütsi näinud, otsis Jesse kaabumerest oodatavat.

„Endal on sul ka Kentucky kõnepruuki tunda, kui ma ei eksi?“

„Kunagi võis olla küll,“ pomises Jesse vastuseks ja sügas kukalt. Ta soovis, et see perekond juba edasi läheks. Tundes end nurka surutuna, astus ta müürist eemale.

„Noo-noo.“ Jesse krimpsutas nägu, kui vennike talle sõbraliku moega niigi tulitavale õlale laksas. „Üks kord kentuckylane, alati kentuckylane, ma ütlen.“

Jesse nii ei arvanud, aga vaidlema ka ei hakanud. Mitte et ta poleks mõistnud vennikest sel teemal paika panna, aga temapoolne vastulause oleks tähendanud, et võõras ja tema lapsed jäävad veel kauemaks paigale. Temal aga oli tarvis neist kiiremas korras lahti saada.

„Mõtlete rongi peale minna või?“ küsis Jesse.

„Kindel see, aga kuna sa pole siitkandi mehi, siis ega sa oska vist öelda, milline neist Morrington Hallile kõige lähemale sõidab?“

Morrington Hallile? Vihasähvatus välgatas Jesse rinnus.

„Kuradi kindel, et oskan!“ turtsus Jesse vihaselt ja krabab jälle vaistlikult relvapära järele. Võõras vidutas tema poole silmi ja silus oma pikki vurre.

Aga enne, kui vennike jõudis pärima hakata, lisis Jesse: „Rongid on sealpool,“ ja viipas perrooni poole sama tänava otsas. „Otsige Rosehursti jaama. See on suur häärber kohe linna külje all.“

„Sa siis tead seda või? Milline rõomustav kokkusattumus,“ kiitis vennike ja pigistas käsivarrega tüdrukukest jala vastu.

„Kus ma siis ei tea,“ pressis Jesse hammaste vahelt, rinnus kohuv viha peaaegu pinnale tungimas.

Miks see sell pidi Morrington Halli mainima? Kas ta ei võinud lihtsalt sigarile tuld võtta ja minekut teha? Miks boss mul nii kaua oodata laseb? Jesse peas hakkas lööma tavapärane häirekell, mis

hoiatas teda lolluste eest. Ja nagu tavaliselt, ei teinud ta seda ka seekord kuulma.

„Kes teab. Äkki saame seal veel kokku.“

„Sa lähed ka Stella pulma või?“ küsis pois.

„Ei, poisu, minul pole nendega pulmadega tuhkagi pistmist. Mul on sotid sirgu ajada.“

Küsimus oli enne välja lipsanud, kui Jesse jõudis sõnu vaagida. Pagan võtaks. Mis hea pärast ta seda pidi küsima?

Jesse vahtis mehele otsa, et tolle reaktsiooni tabada, käsi tasahilju pintsakutasku poole nihkumas. Vennike kergitas kulme, mille hallinevad pruunid karvad otstest nii pikalt tilpnesid, et keerduisid mehele peaaegu silma. Aga selle asemel, et midagi kahetsusväärset teha või öelda, sirutas ta lihtsalt käe välja.

„Noh, ole sa's tänatud,“ sõnas ta. Jesse, kes tundis temast vabanemise üle kergendust, surus kätt.

Vennike hiivas puldankoti õlale ja puudutas kaabuserva. Kui ta eemaldus, kamandas ta lapsed enda ette. Need panid putku. Jesse vaatas vennikesele järele.

Mida muud saaks ta teha – mees siinsamas maha lasta? *Vaat see oleks veel eriti loll tegu.* Mees tundus nutikas. Äkki oskab suud ka pidada. Aga kas olekski vahet, kui ka ei peaks? Ei, söör. Jesse polnud ainuüksi selleks ookeani ületanud, et nüüd vedelaks lüüa.

Kohtumist peast visates küünitask Jesse end lähima puuviljakorvi poole ning kui poodnik selja pööras, näppas sealt prinkrohelise õuna. Toetades end ühe jalaga seina vastu, löi ta hambad õuna. *Vaat see on üks õige puuvili.* Jesse pühkis kaelarätiga lõualt mahla ja pööras pilgu tagasi ühtlaselt kaile valguvale reisijavoole, lootes, et tal ei tule enam kaua oodata.

Kolm päeva veel.

Keset salongi, gobelääniga ehitud järil seisev Stella ei suutnud seda uskuda. Ta pööras end ühele ja teisele poole, uurides end täispikkuses peeglist. Preili Naplock ohkas ärritunult, üritades

palistust nõeltega paika kinnitada. Lõtv krunn õmblejana pealael hüples tööritmis kaasa. „Kui te hetkeks paigal püsiksite, preili.“

Kuid Stella ei suutnud end talitseda. Prantsuse akendest voogavas eredas hommikupäikeses löid pihikut ja sleppi kaunistavad oranžid pärlikobarad liigutades sätendama. Voogav valge musliinkleit, pealistatud astmeliselt langeva õhkõrna Chantilly pitsiga, embas ta figuuri nagu valatult. See oli kõige imepärasem kleit, mida ta oli eales näinud.

Milline terav kontrast mehega, kes polnud kleidi pealt pennigi kokku hoidnud. Mitte et Stella poleks tänulik olnud. Muidugi oli, hoolimata tema külmusest ja Stellast vigade otsimisest ja puhutistest vihahoogudest. Siiralt. Ta oli Stellale üldse kõik andnud – selle kleidi, kena kodu, armastatud hobuse, tohutu varanduse ja kindlustatud tuleviku. Ta oli ikkagi Stella isa. Stella võlgnes talle sellegi, et üldse olemas on. Ometi, mida lähemale jõudis pulmapäev, ühes uue alguse töotusega, luges Stella juba päevi, millal isa tagasi Kentuckysse sõidab.

Kas on võimalik kellestki hoolida ja ometi soovida, et ta ära läheks?

Nagu vastuseks lendas uks valla ja vänge odekolonnilõhn jõudis enne kohale, kui Stella isa tuppa marssis. „Miks sa oma toas riietumas pole?“

Preili Naplock torkas nõöpnõela ehmatusest läbi palistuse ja suskas Stella luupekset. Stella kiunatas ja tõmbas jala välkkiirelt eest. Õmblejana, põsed piinlikkusest punased, pomises õuduses vabandusi. Stella lohutas preili Naplocki minnalubava käeviipega ja julgustas teda oma tegevust jätkama.

„Eluga nüüd, plika. Sa ei taha ju, et me hiljaks jääme,“ tõreles isa. Stella ei mõistnud, miks ta pidi üldse kaasa minema. Isa võinuks laevale ka üksi vastu minna või tädi Racheli kaasa võtta. „Ja misjaoks sa selle kleidi jälle selga toppisid? Lõrtsid veel ära.“

Stella lõi silmad harjumuspäraselt maha. Preili Naplock oli kergitanud musliinist alusseelikut, et vaadata, ega nõelatorkest

vereplekki tekkinud. Kas seelik oli rikutud? Pärast põgusat pausi lasi õmblejanna alusseelikul alla langeda ja pöördus tagasi palistuse juurde. Stella hingas pahinal välja.

„See on viimane kleidiproov,“ selgitas Stella ja pööras puusi, et isale õmblejanna töövilju esitleda. Valgus tantsiskles igal pärlil. „Kui me valmis saame, on see täiuslik.“

„Selle raha eest, mille ma magama panin, oleks see pidanud juba alguses täiuslik olema,“ torises isa, tüürides pika kitsa tamme-puust laua suunas, mis oli pulmakinkide jaoks üles pandud.

Preili Naplock, kes oli mehele selja pööranud, kibrutas Stella poole kaastundlikult kulmu. Arvestades mööda varrukaid jooksvate nõöpnõeltega, lisas Stella hoolikalt mõõdetud õlakehitusele silmapöörituse, justkui öeldes „Kas näete, mida ma pean taluma?“

Kuid ta ei saanud pikalt meelt heita – kuidas võinukski, kui nii kaunist kleiti kandis? Pealegi ajas õmblejanna grimass talle hirmsasti naeru peale. Mitu korda oli leedi Atherly sama nägu teinud? Tavaliselt küll Stella enda suunas. Lugematul arvil. Vähemalt suutis Stella selle üle naerda.

„Mida sa otsid, isa?“ küsis Stella, jälgides samal ajal, kuidas õmblejanna kokkusurutud huulte vahelt vilunult nõelu noppis ja need üksteise järel paika sättis.

„Tims mainis uut pakki,“ vastas isa, kergitades üht kasti teise järel. „Ma tahan teada, mis seal on ja kes selle saatis.“

Ta soris kõik kingid läbi, mõni alles lahti pakkimata, teised vaatamiseks välja pandud. Stella nägi nende vahelt vaevu valget damastist laudlina – kinke oli lihtsalt niivõrd palju. Nagu pärlid kleidil, sätendasid hõbekandikud ja teeserviisid, portselanist nõud, kristallkausid, teemantide ja kalliskividega kaelakeed ja kõrvarõngad hommikupäikeses nagu lohe aardekuhi.

Ja nagu aarete otsas istuv lohe, kõlkus kingilaua ääres tema isa. Uue paki saabumine oli tema jaoks päeva kõrghetk. Kink oli kas ekstravagantne, näiteks kalliskividega inkrusteeritud tiara, mis andis talle põhjust kiitlemiseks või tühine, mis andis talle

ettekäände kinkijat igäihele parastada, kes kuulama soostus. Stella lõpetas kuulamise juba nädalaid tagasi. Samuti lõpetas ta kinkide ootamise. Heasoovlikud saadetised tõid tema isas halvima esile.

„See ongi või?“ Isa hoidis käes piklikku pakki, mis talle kenasti kätte mahtus. „Sinu nimi peal.“ See oli harjumatu. Enamik kinke saadeti ikka isa kaudu.

Mehe nägu löi särama. „Saatja aadress on Londoni juveeliäri.“ Vähimagi kõhkluseta rebis ta pruuni pakkepaberi katki ja kergitas karbikaant.

Preili Naplock, kellel turritasid endiselt nõelad huulte vahelt välja, hoidis kleidiserva äraolevalt käte vahel, tähelepanu täielikult Stella isal ja pakil. Mida võis karp õmblejanna kujutlustes sisaldada? Pärlikeed, graveeritud hõbedast kooginuga, teemantidega lükitud kääre? Stella oli need juba kingiks saanud.

„Kaarti polegi,“ nurises isa, pani kaane tagasi peale ja viskas kuldse karbi lauale. Selle sisu kolises, kui karp lauaserva tabas ja kummuli põrandale lendas.

„Miks sa nii tegid?“ ehmus Stella.

„Kui teil tuleb pähe nii mõttetu kingitus teha,“ soovitas mees päranisilmsele õmblejannale, „siis omage vähemalt viisakust see üles tunnistada.“ Ta oli ärritunud, sest anonüümne kingisaatja röövis temalt võimaluse saatjat aasida.

„Kes üldse nii odavat vidinat kingiks?“ Vastust ta aga ootama ei jäänud, vaid lisas: „Nagu ma ütlesin, lahkume tunni aja pärast. Mine pane riidesse.“

Uks sulgus ta selja taga veel enne, kui Stella üritas järilt maha hüpata. Üks sukas jalg oli põrandale valgunud slepikkeerul, preili Naplock aga sikutas kleidiservast. „Palun, preili. Ma pole veel lõpetanud.“

„Kas tooksite siis selle karbi siia?“

Õmblejanna noogutas, noppis suust kaks viimast nõela ja heitis need madalasse klaasnõusse enda kõrval põrandal. End laua poole küünitades võttis ta põrandalt lõmmis karbi.

„Mis seal on?“ küsis Stella. „On see katki?“

Naine kergitas maalitud ja viltu vajunud karbikaant. Enne kui ta jõudis karbi Stella poole sirutada, reetis valgust peegeldav läigatus selle sisu. Kahe peenikese traadi vahele oli rohelisele sametpadjale kinnitatud lusikas. Suveniirlusikas, nagu need, mida Stella oli kogu elu kogunud, kuigi see kollektsioon kogus Kentucky kodus tolmu. Tal oli lusikas igast kohast, mida ta oli külastanud ja paljudest, mida ta polnud näinudki. Neid oli kullatud, puhtast hõbedast, niklist, terasest ja isegi puust. Mõnel lusikakahal oli portree mõnest kuulsast inimesest nagu George Washingtonist, mõnel oli aga vars voolitud looma- või taimekujuliselt. Mitu lusikat pärines kahelt erinevalt maailmanäitusest. Kuid magamistoa öökapil seisis praegu tema ainuke lusikas – see, mille ta soetas väikesest poest Southamptoni sadamast, kui nad Inglismaale saabusid. Samal päeval, kui ta Lyndyga tutvus.

Stella ahhetas, kui preili Naplock karbi ta väljasirutatud käele asetaski.

Tegu oli kõige võrratuma lusikaga, mida ta oli kunagi käes hoidnud. Isa pidi kindlasti nägema, kui hinnaline see kink on, isegi kui ta ei hoolinud põrmugi sellest, kui isiklik see oli. Tiaaraga võrreldes oli see tõesti tagasihoidlik, kuid Stella jaoks hindamatu väärtusega.

Kahest läbipõimunud väädist lusikavarre otsas ilutses nikerdu ühendatud südametest, mis raamisid kuninganna Victoria ja prints Alberti kujutisi, kumbki paela- ja lillevanikute keskel ning kroon nende kohal. Stellale ei jäänud tagamõte mõistmatuks. Victoria ja Alberti suure armastuse lugu. Lusika saatja soovis Stellale ja Lyndyle sama. Aga kes see oli? Kes teadis, et talle suveniirlusikad meeldivad? Inglismaal kindlasti mitte keegi.

„Kas pole mitte kaunis,“ ütles Stella.

Preili Naplock noogutas ja põlvitas endisele kohale tööd lõpetama. „Ma loodan, et see viga ei saanud.“

„Mina samuti.“ Stella tõmbas (õnneks kriimudeta) lusika ja aluspadja karbist välja ning leidis selle alt lihtsa valge kokkuvolditud paberi. Sellel oli käsitsi kirjutatud sõnum:

Täiendagu see sinu kolleksiooni. Leia armastus, mis sind täiendab.

Väris läbis Stella õlgu ja selga ning ta judistas end tahtmatult. Õmblejanna tõstis töö kohalt pilgu. „Kõik kombes, preili?“

Stella noogutas, hellitades lusikat peos. Õrn tundmus, mida tuli Stella elus nii harva ette, tõi ta huultele kurbliku naeratuse. Kuid kirjal polnud nime all. Nagu isa, kuigi erineval põhjusel, tundis ka Stella, et temalt on röövitud lusikakinkija teadmise rõõm. Aga miks seda siis üldse saata?